

Broj: 04-04-4-2891/23
Sarajevo, 16. 10. 2023. godine

SAOPĆENJE ZA JAVNOST O OBJAVLJENOM IZVJEŠTAJU REVIZIJE UČINKA „RODNA RAVNOPRAVNOST I SPREČAVANJE NASILJA NAD ŽENAMA“

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je reviziju učinka „Rodna ravnopravnost i sprečavanje nasilja nad ženama“. Provedena je u okviru projekta paralelne revizije u kojem su učestvovala VRI iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije. Namjera je doprinijeti postizanju rodne ravnopravnosti i promovisanju UN-ovih ciljeva održivog razvoja, kao ključnih prioriteta Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI).

Cilj revizije bio je ispitati efikasnost nadležnih institucija u postizanju rodne ravnopravnosti i sprečavanju nasilja nad ženama, u periodu 2019–2022. godine. Ispitane su aktivnosti 33 subjekta i to Gender centra Federacije BiH, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, jedanaest komisija/odbora za ravnopravnost spolova u Federaciji BiH, deset kantonalnih ministarstava nadležnih za socijalnu politiku i deset centara za socijalni rad.

Rezultati revizije ukazuju na nedovoljnu efikasnost nadležnih institucija, s obzirom na to da zakonska regulativa za uređenje ove oblasti nije adekvatna, te da mjere za postizanje rodne ravnopravnosti i sprečavanje nasilja nad ženama nisu efikasno planirane niti realizovane. Pored toga, sistem zbrinjavanja žrtava nasilja nije uređen na odgovarajući način.

Naime, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici i Krivični zakon FBiH nisu u potpunosti usklađeni s Istanbulsom konvencijom, iako je BiH ratificirala ovu konvenciju prije deset godina. Federalna i kantonalne komisije/odbori za ravnopravnost spolova nisu imale redovne i odgovarajuće aktivnosti, dok četiri kantonalne komisije (PK, HNK, HBŽ, BPK) nisu imale nikakvih aktivnosti.

Pitanja rodne ravnopravnosti i nasilja u porodici nisu adekvatno strateški uređena. U četiri kantona nisu izrađeni gender akcioni planovi (PK, HNK, ZHK i HBŽ), dok se u dva kantona (USK i ZHK) nisu donosili dvogodišnji programi mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici.

U revidiranom periodu u FBiH ukupan broj žrtava nasilja u porodici iznosio je 10.294, a od toga su 78%, odnosno 8.038 bile žene. Međutim, s obzirom na to da se ne vode evidencije o rodno zasnovanom nasilju izvan porodice, nisu poznati podaci o ukupnom broju žena izloženih nasilju. Utvrđeno je da u Federaciji BiH nije uspostavljen dovoljan broj sigurnih kuća, kao i da nije osiguran smještaj za žrtve nasilja u svim kantonima. Uzimajući u obzir standard Istanbulske konvencije, u sigurnim kućama nedostaje 96 mjesta. S obzirom na to da donesenim propisima nije uređeno osnivanje, rad i finansiranje sigurnih kuća, federalno i kantonalna ministarstva nadležna za socijalnu politiku ne vrše odgovarajući i redovan nadzor nad njihovim radom.

Postizanjem rodne ravnopravnosti u Federaciji BiH moguće je ostvariti značajnu dodanu vrijednost koja se ogleda u poboljšanju položaja žena u društvu i zaustavljanju nasilja nad njima. Namjera revizije je potaknuti nadležne institucije i cjelokupnu javnost da pitanju rodne ravnopravnosti i zaštiti od nasilja posvete odgovarajuću pažnju.

Izveštaj revizije učinka dostupan je na internet-stranici Ureda za reviziju: www.vrribh.ba

